

Paradisu galduen bila

Xabier Letona

@xletona

ZERUA HARTU, hori da helburua. Eta ez kontsentsuaren bidez, asaltoan bai-zik, zioen Pablo Iglesiasek Podemoseko lehen kongresuan. Institutioak azkar hartzeko sortu zen bere alderdia, eta 2014ko europar hauteskundeetatik hona instituzio askotara iritsi da Espainian. Aliantza esparruak zabalduz, 2015eko udal hauteskundeetan ondoren gobernu ardura ugari hartu zituen, Madril eta Bartzelonako udalak besteak beste. Orain Espainiako Gobernuan sartu ala ez erabaki beharko du, Pedro Sanchezen PSOEek horretarako aukerarik eskaintzen badio bederen. Edota berari komeni bazaio.

Sartu ala ez sartu, horra dilema. Nola indartuko da hobeto Espainiako ezker eraldatzailea, gobernuan edo kanpoan? Bide biek izan ditzakete bere onurak eta arriskuak. Bere oinarriaren zati batek gobernuan sartzea eskatzen dio, bestela PPK gobernatuko duelako. Alternatiba latza da, batez ere jakinda hark nola jokatu duen datozen lau urteetan.

Zer da oraingoz Varoufakisek lortu duen garrantzitsuena? Esperantza. Ez da fikzioa, lor liteke. Kapitalismoak bere oinarrian duen dogmarik tinkoenari aurre egitea da

Baina gobernuan sartzeak ere bere etorkizuna hipoteka dezake, Syrizarik gertatu zaion moduan, areago gainera kasu honetan PSOEren menpeko izanda. Gobernuan egoteko zalantzarik ez du

Pablo Iglesiasen alderdiak, baina kontua da noiz. Orain edo hauteskunde berri batzuetan indartu ondoren? Gobernuan hasteko hautuari helduz gero, bi gauza pentsatu beharko ditu zorrotz: bat, PSOEek gidatutako gobernuak murrizketak gogorrekin ekin ondoren nola jokatuko duen; eta bi, eta garrantzitsuena, apurketa emanez gero bere alternatiba nola landuko lukeen.

Azken finean, gobernu barruan edo kanpoan, indar metaketarekin nola jarraitu pentsatu beharko du ezinbestean, Espainian oinarritzko aldaketak eman daitezen hori ezinbestekoa baita. Baina aliantzak ere beharko ditu horretarako, bakarrik ezingo du. Oso egoera desberdina izan arren, Gipuzkoan Bilduri gertatu zitzaiona aski esanguratsua da.

Estatuaren periferian indar eta aliantza garrantzitsuak izan ditzake azken hauteskunde orokorretan ikusi den gisan. Espainiaren muinean gordinagoa du, IUren indarra gehitzeak ez dirudi horren gaitza eta ez da txantxetako (2 diputatu, baina milioi bat boto). Hala ere, beste aliantzak ere beharko ditu, seguruenik PSOEren esparrukoak, haren jendea erakarriz edo alderdia ezkerreara eramanez. PSOE edozelako aldetaren alternatibak jartzea erabat sinesgaitza da orain, baina izan Sanchez edo Susana Díez lemazain, honek erabaki beharko du Portugaleko PSren eredu nahi duen edo Greziako PASOKena.

BI HILABETE JOAN DIRA abenduaren 20tik eta epeak aurrera egin ahala hauteskunde berrien itzala gero eta handiagoa da Espainian. PPK hori nahi izan du hasieratik, baina ustelkeriak enegarrenez inguratzen duenean, orain ez da unerik egokiena C's-eko boto emailea berreskuratzeko. Podemosentzat, aldez, une aproposa izaten jarraitzen du eta

IUren atala ondo lotuz gero ez litzateke batere harritzekoa PSOEren parean edo aurretik jartzea. Inkestek norabide hori erakusten dute. Logikak ere bai.

Irudika dezagun hauteskundeak errepikatzen direla eta Podemosek eta PSOEek gobernu era argiagoan era dezaketela, baita Pablo Iglesias izan daitekeela Espainiako gobernuburu berria ere. Batetik Troika zain izango luke Bruselan, Greziarekin egindakoa errepikatzeko prest. Baina berdin jokatuko luke? Igual ez, ez behintzat Portugalek, Espainiak, Italiak eta Greziak hainbat oinarri adostuko balituzkete. Politika fikzioa? Gaur egun bai, EBn zerbait alda daitekeela pentsatzea adinako fikzioa.

YANIS VAROUFAKIS Greziako finantza ministro ohiari ez egin berba fikzioaz, berak argi du Europar Batasuna alda daitekeela. Horretarako akuilatzen du Demokrazia Europar Mugimendua 2025 (DIEM25). Ikusi du estatu bakar baten indarrak handienarekin ere ezin zaiola aurre egin Bruselari, herritarren mugimendu paneuroparra ezinbestekoa dela aldaketa demokratikoa gauzatzeko.

Zer da oraingoz lortu duen garrantzitsuena? Esperantza. Ez da fikzioa, lor liteke. Kapitalismoak bere oinarrian duen dogmarik tinkoenari aurre egitea da: kapitalismoa aldatzea posible da. Dena den, Varoufakisen helburua ez da EBn kapitalismoarekin amaitzea, berau demokratizatzea baizik.

Herritarren mugimendu handia, Estatuen aliantza molde berriak, Europar instituzioetatik alderdien bultzada... Zer behar da EBko paradisuetara iristeko? Batek daki, baina saio bateratuek emaitzarik ematen ez badute, oso posible da datorren hamarkadan herriek haien zerua EBtik kanpo bilatzeko. ■